

L E G E

privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova

Confirmînd adeziunea Republicii Moldova la standardele internaționale și la cele mai bune practici în domeniul auditului public, în temeiul art. 72 alin. (3) lit. p) și al art. 133 din Constituția Republicii Moldova,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Domeniul reglementării

Prezenta lege reglementează:

- a) mandatul, organizarea, atribuțiile, împuternicirile, garanțiile de independență, precum și alte aspecte relevante pentru activitatea Curții de Conturi;
- b) raporturile juridice ce apar în procesul auditului public extern.

Articolul 2. Noțiuni

În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:

audit – proces sistematic de obținere și evaluare obiectivă a probelor, desfășurat pentru a se constata dacă informațiile sau condițiile actuale corespund criteriilor stabilite;

audit al conformității – activitate independentă realizată în vederea obținerii asigurării că activitățile, tranzacțiile financiare efectuate sînt, sub toate aspectele semnificative, în conformitate cu reglementările aplicabile;

audit al performanței – activitate de evaluare independentă, obiectivă și de încredere a modului în care entitatea auditată respectă principiile economicității, eficienței și eficacității;

audit financiar – activitate independentă realizată în vederea obținerii unei asigurări rezonabile cu privire la măsura în care situațiile financiare, în ansamblu, nu conțin denaturări semnificative ca urmare a fraudei sau erorii, activitate ce se finalizează cu exprimarea unei opinii cu privire la faptul dacă situațiile financiare sînt prezentate, din toate punctele de vedere semnificative, conform cadrului normativ aplicabil de raportare financiară;

audit public extern (audit al sectorului public/în sectorul public) – proces sistematic de evaluare independentă și obiectivă desfășurat pentru a obține probe și a stabili dacă entitatea auditată a fost gestionată/realizată în mod econom, eficient și eficace, în conformitate cu legile și regulamentele aplicabile, și dacă situațiile financiare ale acesteia au fost prezentate corect;

auditor public – angajat al Curții de Conturi care este certificat în domeniul auditului public extern sau obține această calitate prin numire și care este în drept să conducă și/sau să efectueze misiuni de audit public extern;

concluzie a auditorului – concluzia auditorului public, bazată pe constatările auditului și semnificația acestora/materialitate, cu privire la faptul dacă activitățile, tranzacțiile sau informațiile din domeniul de aplicare a auditului sînt, sub toate aspectele semnificative, în conformitate cu criteriile aplicabile;

control al calității – totalitatea măsurilor și procedurilor realizate în cadrul procesului de audit, care urmăresc garantarea calității activității auditorului și a raportului auditorului, precum și dezvoltarea relațiilor profesionale și statutare, cu menținerea independenței instituției;

economicitate – minimizare a costului resurselor alocate pentru atingerea rezultatelor unei activități, cu menținerea calității acesteia;

eficacitate – grad de realizare a obiectivelor stabilite și de atingere a rezultatelor planificate;

eficiență – raport dintre rezultatele activității și resursele utilizate pentru obținerea acestora;

entitate auditată – persoană juridică sau fizică, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, responsabilă de gestionarea resurselor financiare publice și/sau a patrimoniului public și/sau de reglementarea unui

domeniu economic și/sau social, precum și programul sau activitatea supuse auditului public extern;

instituție supremă de audit (ISA) – organ public al unui stat care, indiferent de modalitatea de constituire, desemnare sau organizare, exercită, în virtutea legii, cea mai înaltă funcție de audit public extern a statului respectiv;

misiune de audit – set de sarcini/activități planificate de audit, interconectate, efectuate sub dirijarea/supravegherea unui auditor calificat, pe o perioadă determinată, cu obiective specifice și în limite specifice;

opinia auditorului – concluzie clară a auditorului public, exprimată în scris într-o formă standardizată, bazată pe activitățile de audit asupra situațiilor financiare și referitoare la veridicitatea și conformitatea acestora, sub toate aspectele semnificative, cu reglementările aplicabile în domeniul respectiv;

patrimoniul public – totalitatea drepturilor și obligațiilor publice, care pot fi evaluate în bani, privite ca o sumă de valori active și pasive strâns legate între ele, aparținând statului și/sau unităților administrativ-teritoriale;

raport anual asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice și patrimoniului public – raport anual cuprinzător al Curții de Conturi, prezentat Parlamentului, care analizează și generalizează concluziile din toate misiunile de audit efectuate în decursul unui an din data aprobării raportului anual precedent;

raport anual de activitate – raport al Curții de Conturi ce cuprinde informații privind misiunea, organizarea, activitatea și performanțele obținute în dezvoltarea capacităților instituționale, asigurarea transparenței, managementul financiar și al resurselor umane, privind alte activități ce țin de mandatul Curții de Conturi, de asemenea cuprinde situațiile financiare anuale ale Curții de Conturi, raportul auditorului extern asupra acestora și principalele recomandări, precum și o descriere a modului în care au fost implementate de către Curtea de Conturi recomandările auditorului în urma auditului precedent;

raport al auditorului – document standardizat scris de către auditorul public, care include: constatări și opinia auditorului care atestă corectitudinea prezentării situațiilor financiare și a informațiilor aferente (în cazul auditului financiar); constatări și concluzia cu privire la economicitatea, eficiența și eficacitatea implementării politicilor, programelor, sistemelor și activităților din sectorul public (în cazul auditului performanței); constatări și concluzia sau opinia auditorului cu privire la conformitatea activităților și tranzacțiilor financiare cu reglementările identificate drept criterii (în cazul auditului conformității);

resurse financiare publice – mijloacele bugetelor și fondurilor componente ale bugetului public național, precum și mijloacele financiare ale autorităților/instituțiilor publice la autogestiune, ale întreprinderilor de stat/municipale și ale societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public;

sector public – totalitatea instituțiilor, organizațiilor, autorităților și organelor care au competențe și responsabilități într-un anumit domeniu, participă la luarea deciziilor sau iau decizii și dețin atribuții în reglementarea economică și socială, prestează servicii publice de consum individual sau colectiv și/sau acumulează, distribuie/redistribuie și gestionează resursele financiare publice și patrimoniul public;

standarde de audit – set de concepte, principii directoare, proceduri și metode în baza cărora auditorul public determină ansamblul etapelor și procedurilor de verificare care să permită atingerea obiectivului stabilit;

standarde internaționale ale instituțiilor supreme de audit (ISSAI) – standarde de audit aprobate de Organizația Internațională a Instituțiilor Supreme de Audit (INTOSAI) pentru a fi utilizate de către instituțiile supreme de audit.

Articolul 3. Statutul Curții de Conturi

(1) Curtea de Conturi este instituția supremă de audit a Republicii Moldova, care exercită controlul asupra modului de formare, administrare și întrebuințare a resurselor financiare publice și a patrimoniului public prin realizarea auditului public extern în conformitate cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit.

(2) Curtea de Conturi dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară conform prezentei legi.

(3) În exercitarea atribuțiilor și împuternicirilor sale, Curtea de Conturi nu poate fi direcționată sau controlată de nicio persoană fizică sau juridică.

(4) Curtea de Conturi este o instituție apolitică.

(5) Curtea de Conturi este persoană juridică de drept public, finanțată integral din bugetul de stat, care dispune de conturi trezoreriale, de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova și de alte atribute necesare.

(6) În cazul în care tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte stabilesc alte norme decât cele prevăzute de prezenta lege, se aplică normele tratatelor internaționale.

Articolul 4. Bugetul Curții de Conturi

(1) Curtea de Conturi:

a) are buget propriu, care se administrează în mod independent în conformitate cu prevederile legale;

b) prezintă Ministerului Finanțelor, în procesul consultărilor organizate pentru cadrul bugetar pe termen mediu, proiectul bugetului propriu pentru anul următor și pentru doi ani ulteriori, cu abordarea oricărei propuneri vizînd bugetul său;

c) prezintă, pînă la 10 mai, proiectul bugetului propriu pentru anul următor Parlamentului spre examinare și aprobare.

(2) Parlamentul aprobă bugetul Curții de Conturi pentru anul următor pînă la 1 iulie. Bugetul aprobat al Curții de Conturi se include în bugetul de stat ca un compartiment separat.

Articolul 5. Misiunea și principiile de activitate

(1) Misiunea Curții de Conturi constă în:

a) evaluarea legalității, regularității, conformității, economicității, eficienței, eficacității gestionării resurselor financiare publice și a patrimoniului public;

b) promovarea standardelor, recunoscute internațional, privind transparența și responsabilitatea în domeniul managementului finanțelor publice;

c) asigurarea transparenței prin informarea autorităților publice responsabile și publicului larg despre planurile sale strategice și anuale, despre constatările și recomandările sale.

(2) Curtea de Conturi își exercită mandatul în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu prezenta lege și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit.

(3) Activitatea Curții de Conturi se bazează pe următoarele principii:

a) independență – desfășurarea activității independent de Guvern, de alte organizații publice, de alte persoane juridice de drept public sau privat și de persoane fizice;

b) legalitate – respectarea Constituției Republicii Moldova, a legislației naționale și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

c) obiectivitate – desfășurarea activității de audit cu imparțialitate, în baza unui raționament profesional adecvat;

- d) profesionalism – desfășurarea activității cu integritate și respect, competent și în interesul public;
- e) responsabilitate – manifestarea responsabilității față de Parlament și societate;
- f) transparență – desfășurarea activității în mod transparent și deschis.

Articolul 6. Relațiile Curții de Conturi cu Parlamentul

(1) Curtea de Conturi prezintă Parlamentului:

- a) pînă la 1 mai, raportul anual de activitate, care se audiază în ședință plenară a Parlamentului;
- b) pînă la 1 iunie, rapoartele auditorului asupra rapoartelor anuale ale Guvernului privind executarea bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, care se audiază în ședință plenară a Parlamentului concomitent cu rapoartele respective ale Guvernului;
- c) pînă la 15 septembrie, raportul anual asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice și patrimoniului public, care se audiază în ședință plenară a Parlamentului;
- d) alte rapoarte pe care consideră necesar să le prezinte.

(2) Rapoartele specificate la alin. (1) lit. a)–c) se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în decurs de 15 zile de la data aprobării de către Curtea de Conturi și se remit Președintelui Republicii Moldova și Guvernului.

(3) Situațiile financiare anuale ale Curții de Conturi se supun auditului extern, efectuat în conformitate cu standardele recunoscute internațional, de către o organizație de audit independentă, selectată de către Parlament în modul stabilit de legislația privind achizițiile publice.

(4) Anual, pînă la 15 septembrie, Parlamentul poate înainta Curții de Conturi propuneri pentru programul anual al activității de audit.

(5) Parlamentul este în drept să solicite, prin hotărîre, Curții de Conturi efectuarea unor misiuni de audit public extern.

Articolul 7. Relațiile Curții de Conturi cu autoritățile publice și alte instituții

(1) Curtea de Conturi colaborează cu autoritățile, instituțiile publice, inclusiv organele de drept, călăuzindu-se de principiile legalității și neadmiterii imixtiunii în activitatea acestora.

(2) Curtea de Conturi sesizează organele de drept despre depistarea încălcărilor ale căror constatare și examinare țin de competența acestora.

(3) În scopul exercitării atribuțiilor sale, Curtea de Conturi este în drept să solicite informații și să utilizeze materialele întocmite de către alte autorități/instituții publice, iar acestea sînt obligate să le prezinte la prima cerere în cazurile în care nu se încalcă garanțiile respectării drepturilor procesuale ale subiecților și alte garanții prevăzute de legislație.

(4) Curtea de Conturi este în drept să contracteze specialiști calificați sau entități specializate pentru prestarea de servicii/acordarea asistenței de specialitate.

Articolul 8. Cooperarea internațională

(1) Curtea de Conturi este în drept să participe la activitatea organismelor internaționale de profil și poate deveni membru al acestora.

(2) Curtea de Conturi este în drept să efectueze schimburi de informații, de experiență cu instituții supreme de audit din alte state sau organisme internaționale de profil, inclusiv prin schimb de personal și prin acțiuni comune de formare în domeniul auditului public extern.

(3) Curtea de Conturi cooperează cu instituțiile și organismele similare ale Uniunii Europene în cazul auditului privind gestiunea și controlul fondurilor Uniunii Europene, conform normelor și procedurilor acceptate reciproc.

(4) Curtea de Conturi cooperează cu instituțiile supreme de audit din alte state, cu forurile și instituțiile internaționale din domeniul său de activitate.

(5) Curtea de Conturi poate efectua misiuni de audit comune sau paralele cu instituțiile supreme de audit din alte state în baza acordurilor de colaborare.

(6) Curtea de Conturi poate exercita, din proprie inițiativă sau la solicitarea țărilor sau instituțiilor finanțatoare, auditul gestionării resurselor financiare alocate Republicii Moldova.

Articolul 9. Planificarea activității de audit

(1) Curtea de Conturi decide în mod independent asupra programului activității de audit, precum și asupra modului de implementare a acestuia.

(2) Planificarea activității de audit se realizează pe termen mediu, prin elaborarea unui program multianual al activității de audit (de regulă, trienal), care,

pentru a contribui mai eficient la îndeplinirea misiunii Curții de Conturi, se actualizează anual în funcție de obiectivele strategice și cele specifice ale instituției.

(3) Programul anual al activității de audit se elaborează în baza programului multianual.

(4) Nicio autoritate nu este în drept să intervină în modificarea programelor activității de audit. Persoanele juridice și/sau persoanele fizice pot oferi sugestii cu privire la subiectele care urmează să fie auditate, dar decizia finală cu privire la activitatea de audit aparține exclusiv Curții de Conturi.

Articolul 10. Transparență și responsabilitate

În ceea ce privește obligația legală de a informa publicul, Curtea de Conturi oferă informațiile publice privind activitatea sa prin:

- a) prezentarea de rapoarte Parlamentului și publicarea lor ulterioară în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în cazurile prevăzute de prezenta lege;
- b) publicarea rapoartelor pe pagina sa web oficială în cazurile prevăzute de prezenta lege, precum și în alte surse de informare electronice;
- c) conferințe de presă și alte forme de informare a publicului;
- d) publicarea comunicatelor de presă și a oricăror altor informații stabilite de Curtea de Conturi, cu excepția informațiilor și materialelor care conțin secret de stat, secret comercial sau alt secret protejat prin lege;
- e) supunerea situațiilor sale financiare auditului extern și publicarea raportului de audit extern pe pagina sa web oficială.

Capitolul II

ORGANIZAREA ȘI CONDUCEREA

Articolul 11. Structura

(1) Curtea de Conturi este constituită din 7 membri, inclusiv președintele și vicepreședintele Curții de Conturi.

(2) Curtea de Conturi este asistată de un aparat.

(3) Pe lângă Curtea de Conturi poate activa un consiliu consultativ. Regulamentul de funcționare a consiliului și componența nominală a acestuia se aprobă de către Curtea de Conturi.

Articolul 12. Conducerea

(1) Conducerea Curții de Conturi este exercitată de către președintele acesteia.

(2) În cazul absenței președintelui Curții de Conturi, atribuțiile acestuia sînt exercitate de vicepreședinte.

Articolul 13. Atribuțiile președintelui Curții de Conturi

(1) Președintele Curții de Conturi are următoarele atribuții:

a) exercită conducerea Curții de Conturi în conformitate cu legislația și organizează activitatea acesteia;

b) numește și eliberează din funcție, în condițiile legii, personalul Curții de Conturi;

c) reprezintă Curtea de Conturi în relațiile acesteia cu alte instituții din țară și de peste hotare;

d) propune spre aprobare ordinea de zi a ședințelor Curții de Conturi;

e) participă, după caz, la ședințele Parlamentului și ale Guvernului;

f) organizează și implementează sistemul de management financiar și de control intern și poartă răspundere managerială pentru administrarea alocațiilor bugetare și a patrimoniului public aflat în gestiunea Curții de Conturi;

g) exercită alte atribuții prevăzute de lege pentru conducătorul de instituție publică.

(2) Întru exercitarea atribuțiilor sale, președintele emite ordine și dispoziții.

Articolul 14. Ședințele Curții de Conturi

(1) Ședințele Curții de Conturi se convoacă de către președintele acesteia, din proprie inițiativă sau la cererea a 3 membri ai Curții de Conturi. În cazul în care membrii Curții cer convocarea ședinței, decizia de convocare va fi luată în cel mult 48 de ore de la prezentarea cererii.

(2) Ședințele Curții de Conturi sînt deliberative dacă sînt prezenți cel puțin 5 membri ai Curții de Conturi. Deciziile adoptate în cadrul ședințelor se emit sub formă de hotărîri. Hotărîrile se adoptă cu votul a cel puțin 4 membri.

(3) Membrii Curții de Conturi care nu sînt de acord cu hotărîrile adoptate au dreptul să își exprime opinia în scris, aceasta anexîndu-se la hotărîrea respectivă.

(4) Ședințele Curții de Conturi se desfășoară în limba de stat și sînt publice.

(5) Președintele Curții de Conturi poate dispune desfășurarea ședințelor închise dacă este necesar pentru păstrarea secretului de stat, comercial sau a altui secret protejat prin lege.

Articolul 15. Atribuțiile Curții de Conturi

Curtea de Conturi are următoarele atribuții:

- a) exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare publice prin efectuarea auditului public extern;
- b) adoptă politicile și strategiile în domeniul auditului public extern;
- c) aprobă proiectul de buget al instituției;
- d) examinează și aprobă rapoartele auditorului și decide asupra remiterii acestora comisiei permanente de profil a Parlamentului și altor instituții;
- e) aprobă proceduri administrative, regulamente și manuale, instrucțiuni și ghiduri, standarde de audit;
- f) aprobă programele anuale și multianuale ale activității de audit;
- g) aprobă structura aparatului și efectivul-limită de personal;
- h) aprobă rapoartele prevăzute la art. 6;
- i) aprobă Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor publici;
- j) exercită alte atribuții prevăzute de lege.

Articolul 16. Condițiile pentru a candida la funcția de membru al Curții de Conturi

(1) Candidat la funcția de membru al Curții de Conturi poate fi persoana care:

- a) este cetățean al Republicii Moldova;
- b) are studii superioare universitare în domeniul economic, financiar sau juridic și o experiență profesională în domeniile menționate de cel puțin 10 ani, dintre care 5 ani de experiență managerială;
- c) cunoaște limba de stat.

(2) Candidat la funcția de membru al Curții de Conturi nu poate fi persoana care:

- a) a atins vârsta standard de pensionare;
- b) este privată, prin hotărâre judecătorească definitivă, de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate;
- c) are antecedente penale, inclusiv stinse, ori a fost absolvită de răspundere sau de pedeapsa penală, inclusiv printr-un act de amnistie sau de grațiere;
- d) are, în ultimii 5 ani, în cazierul privind integritatea profesională, înregistrări cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale.

Articolul 17. Numirea membrilor Curții de Conturi

(1) Președintele Curții de Conturi se numește de Parlament pe un termen de 5 ani, la propunerea Președintelui Parlamentului, în bază de concurs public, cu votul majorității deputaților aleși.

(2) Membrii Curții de Conturi, cu excepția președintelui, se numesc de Parlament pe un termen de 5 ani, la propunerea președintelui Curții de Conturi, în bază de concurs public, cu votul majorității deputaților aleși.

(3) Membrul Curții de Conturi/persoana care a deținut anterior funcția de membru al Curții de Conturi poate fi numit/numită o singură dată pentru un nou mandat de 5 ani, în bază de concurs public.

(4) Vicepreședintele Curții de Conturi se desemnează de către Parlament, la propunerea președintelui Curții de Conturi, din rândul membrilor acesteia.

Articolul 18. Jurământul membrilor Curții de Conturi

(1) Președintele, vicepreședintele și membrii Curții de Conturi, la numirea în funcție, depun în fața Parlamentului următorul jurământ: „Jur să slujesc Republica Moldova cu credință, să respect Constituția și legile Republicii Moldova, să protejiez proprietatea publică, democrația și bunăstarea poporului.”

(2) Jurământul se depune în ședința Parlamentului, după adoptarea hotărârii de numire.

Articolul 19. Statutul de membru al Curții de Conturi

(1) Membrii Curții de Conturi sînt independenți în exercitarea mandatului lor și inamovibili pe durata acestuia, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 20. Ei dețin funcții de demnitate publică prin numire.

(2) Membrii Curții de Conturi, odată cu numirea în funcție, obțin calitatea de auditori publici pe durata mandatului.

(3) Membrii Curții de Conturi nu pot fi cercetați, reținuți, arestați decît la cererea Procurorului General, cu acordul Parlamentului.

(4) Membrii Curții de Conturi nu răspund civil, administrativ sau penal pentru opiniile exprimate și hotărârile adoptate în exercitarea funcțiilor lor, cu excepția cazurilor în care instanțele judecătorești constată îndeplinirea sau

omisiunea îndeplinirii de către aceste persoane, cu rea-credință, a oricărui act sau fapt legat de exercitarea atribuțiilor Curții de Conturi, care a cauzat prejudicii unor terți.

(5) Funcția de membru al Curții de Conturi este incompatibilă cu orice altă activitate remunerată, cu excepția activităților didactice, științifice și de creație.

(6) Remunerarea membrilor Curții de Conturi este prevăzută de Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

(7) Membrii Curții de Conturi, pe durata mandatului, își sistează orice activitate politică, inclusiv în cadrul partidelor politice sau al altor organizații social-politice.

Articolul 20. Încetarea, revocarea și suspendarea mandatului de membru al Curții de Conturi

(1) Mandatul membrului Curții de Conturi încetează în cazurile:

- a) expirării termenului pentru care a fost numit;
- b) demisiei;
- c) revocării;
- d) decesului.

(2) Revocarea membrului Curții de Conturi se face în cazurile:

- a) pierderii cetățeniei Republicii Moldova;
- b) condamnării, în baza hotărârii definitive și irevocabile a instanței de judecată, pentru comiterea unei infracțiuni;
- c) imposibilității, din motive de sănătate, de a-și exercita atribuțiile timp de mai mult de 4 luni consecutive;
- d) declarării dispariției fără veste, în conformitate cu legea;
- e) activității în cadrul unui partid sau al unei alte organizații social-politice;
- f) constatării, printr-un act definitiv al Autorității Naționale de Integritate, a încălcării regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilității sau al restricțiilor;
- g) privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita anumite activități, ca pedeapsă principală sau complementară, printr-o hotărâre judecătorească definitivă;
- h) nedeunerii declarației de avere și interese personale sau refuzului de a o depune, în condițiile art. 27 alin. (8) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;
- i) existenței unei hotărâri irevocabile a instanței de judecată prin care s-a dispus confiscarea averii nejustificate;

j) încălcării obligației prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale.

(3) Activitatea membrului Curții de Conturi se suspendă:

a) din momentul punerii sub învinuire, când în privința acestuia a fost intentat un dosar penal în legătură cu activitatea pe care o desfășoară;

b) din data trimiterii în instanța de judecată a unui dosar penal în care acesta este învinuit de comiterea unei infracțiuni – pînă la o hotărîre judecătorească definitivă;

c) în cazul înregistrării în calitate de candidat pentru ocuparea unei funcții electiv;

d) în cazul acordării acestuia a concediului de maternitate/paternitate sau pentru îngrijirea copilului.

(4) Perioada de suspendare se include în durata mandatului.

(5) Încetarea și suspendarea mandatului de membru al Curții de Conturi se dispun prin hotărîre a Parlamentului, adoptată cu votul majorității deputaților aleși.

(6) Revocarea membrului Curții de Conturi se dispune prin hotărîre a Parlamentului, adoptată cu votul a 2/3 din deputații aleși.

Articolul 21. Drepturile, obligațiile și restricțiile membrului Curții de Conturi

(1) Membrul Curții de Conturi are dreptul:

a) să ceară de la personalul Curții de Conturi, în limitele competenței sale, informația necesară auditului, precum și explicații verbale și scrise;

b) să înainteze propuneri în vederea perfecționării activității Curții de Conturi;

c) să își expună opinia separată, care poate fi anexată în formă scrisă, la cererea acestuia, la actul adoptat.

(2) Membrul Curții de Conturi este obligat:

a) să organizeze activitățile în sectoarele încredințate;

b) să își îndeplinească atribuțiile cu obiectivitate, imparțialitate, în conformitate cu prevederile legii;

c) să participe la ședințele Curții de Conturi și să voteze „pentru” sau „contra” adoptării actelor Curții de Conturi;

d) să respecte prevederile Legii nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale;

e) să se abțină de la orice activitate sau manifestare contrară statutului de membru al Curții de Conturi.

(3) Membrii Curții de Conturi, pe lângă drepturile și obligațiile de membru al Curții de Conturi, au drepturile și obligațiile stabilite pentru auditorii publici în conformitate cu art. 29 din prezenta lege și cele stabilite de Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

(4) Membrul Curții de Conturi nu este în drept să participe în activități, inclusiv la audierea rapoartelor auditorului și adoptarea hotărârilor, dacă se află în conflict de interese în sensul Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

Articolul 22. Aparatul Curții de Conturi

(1) Efectuarea auditului, asistența organizatorică, informațională și tehnică a Curții de Conturi sînt asigurate de către aparatul Curții de Conturi.

(2) Structura și efectivul-limită de personal ale aparatului Curții de Conturi se aprobă de către Curtea de Conturi.

(3) Regulamentul de organizare și funcționare a aparatului Curții de Conturi se aprobă de către Curtea de Conturi.

Articolul 23. Personalul Curții de Conturi

(1) Curtea de Conturi își desfășoară activitatea prin personalul cu atribuții de audit public, personalul de specialitate și personalul tehnic.

(2) Personalul cu atribuții de audit public și personalul de specialitate cad sub incidența Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Personalul cu atribuții de audit public este constituit din auditori publici și stagiați în audit public extern. Personalul de specialitate acordă asistență personalului cu atribuții de audit public în exercitarea competențelor Curții de Conturi.

(3) La îndeplinirea sarcinilor de audit, personalul cu atribuții de audit public și personalul de specialitate sînt obligate să respecte principiile specificate la art. 5, ținînd cont de interesele publice și excluzînd orice interes personal care ar putea influența îndeplinirea sarcinilor proprii.

(4) Drepturile și responsabilitățile personalului tehnic sînt reglementate de legislația muncii.

(5) Curtea de Conturi va asigura formarea inițială și continuă a personalului conform modalităților stabilite prin actele interne aprobate de Curtea de Conturi.

Articolul 24. Condițiile de angajare a personalului cu atribuții de audit public și a personalului de specialitate

Pot fi angajate în calitate de personal cu atribuții de audit public sau de personal de specialitate al Curții de Conturi persoanele care:

a) corespund condițiilor prevăzute în Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;

b) nu au, în ultimii 5 ani, în cazierul privind integritatea profesională, înregistrări cu privire la rezultatul negativ al testului de integritate profesională pentru încălcarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale.

Articolul 25. Statutul personalului cu atribuții de audit public

Criteriile de angajare, categoriile și numărul personalului cu atribuții de audit public, condițiile de remunerare, drepturile și obligațiile acestuia sunt stabilite de prezenta lege și de regulamentele Curții de Conturi. În toate cazurile ce nu sunt reglementate de prezenta lege, de regulamentele aprobate se va aplica legislația cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Articolul 26. Stagiul în activitatea de audit public extern

(1) Este stagiar în activitatea de audit public extern persoana fizică angajată a Curții de Conturi pe tot parcursul perioadei de stagiul și care participă la misiuni de audit public extern.

(2) Stagiul în activitatea de audit public extern este de cel puțin 12 luni și se desfășoară sub îndrumarea unui auditor public.

Articolul 27. Certificarea auditorilor publici

(1) Certificarea personalului cu atribuții de audit public se efectuează în conformitate cu procedurile prevăzute în Regulamentul privind certificarea auditorilor publici, aprobat de Curtea de Conturi.

(2) Persoanele care dețin o calificare recunoscută pe plan internațional ce atestă competența lor în audit public fac subiectul unei proceduri speciale, definită în regulamentul specificat la alin. (1).

Articolul 28. Procesul de instruire și dezvoltare profesională

(1) Curtea de Conturi își stabilește strategia de instruire și dezvoltare profesională a personalului cu atribuții de audit public, precum și prioritățile de dezvoltare profesională în domeniul auditului public.

(2) Președintele Curții de Conturi creează condiții de dezvoltare profesională a personalului cu atribuții de audit public, astfel încât acesta să își îmbunătățească constant calificarea profesională în modul stabilit de către Curtea de Conturi.

(3) Instruirea și dezvoltarea profesională se desfășoară în conformitate cu planurile anuale de instruire și dezvoltare profesională.

Articolul 29. Drepturile și obligațiile personalului cu atribuții de audit public

(1) Personalul cu atribuții de audit public, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, este în drept:

a) să solicite și să primească orice acte, documente, informații sau alte materiale necesare pentru audit, oricare ar fi persoanele fizice sau juridice care le dețin;

b) să aibă acces liber pe teritoriul entităților auditate, în sediile sau în alte localuri ale acestora pentru a verifica existența și utilizarea resurselor financiare publice sau a patrimoniului public;

c) să solicite și să primească, în cel mult 5 zile lucrătoare de la data solicitării, de la conducători și alte persoane cu funcții de răspundere explicații verbale și scrise, copii de pe documente.

(2) Personalul cu atribuții de audit public este obligat:

a) să efectueze acțiuni de audit în conformitate cu legislația Republicii Moldova și cu standardele internaționale;

b) să respecte prevederile Codului etic al Curții de Conturi;

c) să își perfecționeze continuu cunoștințele profesionale;

d) să constate faptele contravenționale în cazurile prevăzute de Codul contravențional;

e) să respecte obligațiile prevăzute de Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale.

Articolul 30. Răspunderea personalului cu atribuții de audit public

Personalul cu atribuții de audit public răspunde administrativ, civil și penal pentru încălcările comise, în conformitate cu legislația, fiind sancționat și disciplinar, inclusiv în cazul:

- a) denaturării rezultatelor auditului efectuat;
- b) prezentării de date eronate atât Curții de Conturi, cât și altor autorități;
- c) încălcării prevederilor referitoare la obligațiile și incompatibilitățile prevăzute în Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în Codul etic al Curții de Conturi și în Codul de conduită a funcționarului public;
- d) săvârșirii de fapte care afectează prestigiul instituției;
- e) încălcării prevederilor din Legea nr. 325/2013 privind evaluarea integrității instituționale. Comiterea încălcării art. 7 alin. (2) lit. a) din legea menționată servește temei pentru eliberarea din funcție.

Capitolul III

AUDIT

Articolul 31. Tipurile de audit

(1) Curtea de Conturi efectuează următoarele tipuri de audit:

- a) audit financiar;
- b) audit al conformității;
- c) audit al performanței.

(2) La efectuarea auditului financiar anual, Curtea de Conturi:

- a) verifică și evaluează situațiile financiare, sistemele financiare și operațiunile entității auditate;
- b) examinează situațiile financiare anuale și conturile/rapoartele entității auditate în scopul de a evalua dacă rapoartele sînt întocmite corect și dacă conturile sînt prezentate veridic și fidel;
- c) evaluează respectarea cerințelor de raportare financiară;
- d) evaluează sistemul de management financiar și de control și auditul intern ale entității auditate;
- e) realizează misiuni intermediare de audit pe parcursul exercițiului financiar, inclusiv monitorizarea implementării recomandărilor de audit anterioare și analiza măsurilor întreprinse pe baza acestor recomandări.

(3) La efectuarea auditului conformității, Curtea de Conturi stabilește dacă activitatea entităților auditate este conformă cu legislația și cu regulile stabilite de autorități. Auditul conformității se finalizează cu o concluzie sau opinie a auditorului cu privire la conformitate.

(4) La efectuarea auditului performanței, Curtea de Conturi evaluează economicitatea, eficiența și eficacitatea unui anumit aspect al operațiunilor desfășurate de o entitate sau de o parte a acesteia ori în cadrul unui program sau al unei activități.

(5) Curtea de Conturi poate efectua misiuni de audit combinate (comprehensive). În astfel de cazuri trebuie să fie îndeplinite standardele pentru fiecare tip de audit.

(6) La efectuarea tuturor tipurilor de audit, Curtea de Conturi evaluează indicatorii de fraudă și corupție.

Articolul 32. Mandatul de audit

(1) Curtea de Conturi are dreptul de a verifica toate activitățile financiare și administrative, alte activități, programele și proiectele gestionate de către una sau mai multe dintre entitățile menționate în prezentul articol, inclusiv procesul de vânzare, de privatizare sau concesiune a activelor și veniturile obținute din acestea.

(2) Curtea de Conturi are dreptul de a audita utilizarea resurselor financiare publice de către orice beneficiar, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, precum și de către partidele politice.

(3) Curtea de Conturi este obligată să efectueze anual auditul financiar al:

a) raportului Guvernului privind executarea bugetului de stat în anul bugetar încheiat;

b) raportului Guvernului privind executarea bugetului asigurărilor sociale de stat în anul bugetar încheiat;

c) raportului Guvernului privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală în anul bugetar încheiat;

d) rapoartelor ministerelor privind executarea bugetelor în anul bugetar încheiat.

(4) Curtea de Conturi are dreptul să efectueze auditul financiar la toate instituțiile publice, inclusiv la instituțiile și autoritățile publice la autogestiune, precum și la autoritățile publice centrale de reglementare.

(5) Curtea de Conturi are dreptul să efectueze auditul financiar la întreprinderi de stat și municipale, la societățile comerciale al căror capital social aparține în întregime statului sau unității administrativ-teritoriale, precum și la societățile comerciale în care statul, unitățile administrativ-teritoriale,

întreprinderile de stat și municipale dețin, fiecare separat sau împreună, cel puțin jumătate din capitalul social. În acest sens, Curtea de Conturi informează conducătorul entității, cel târziu la data de 30 septembrie, privind misiunea de audit preconizată pentru anul următor.

(6) Curtea de Conturi are dreptul să efectueze în orice moment și alte tipuri de audit decât auditul financiar la instituțiile menționate în prezentul articol, cu excepția autorităților publice centrale de reglementare și partidelor politice. De asemenea, Curtea de Conturi are dreptul să efectueze auditul:

- a) utilizării resurselor financiare publice alocate unei instituții sau organizații;
- b) gestionării tuturor finanțelor publice astfel cum sînt definite în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014;
- c) gestionării patrimoniului public și al performanței în cadrul parteneriatelor public-private;
- d) gestionării patrimoniului public și al performanței în cadrul concesiunilor;
- e) împrumuturilor, creditelor și datoriilor garantate de către entitățile din sectorul public.

(7) Prin derogare de la prevederile art. 31 și ale alin. (1), (4) și (6) din prezentul articol, Curtea de Conturi efectuează auditul Băncii Naționale a Moldovei exclusiv în limitele și condițiile prevăzute de Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.

(8) În scopul exercitării mandatului, inclusiv al planificării misiunilor de audit și evaluării riscurilor de fraudă și eroare în procesul de administrare a finanțelor și patrimoniului public, Curtea de Conturi are acces neîngrădit, direct și liber, în timp util, la informațiile digitalizate, bazele de date necesare exercitării corespunzătoare a atribuțiilor legale.

Articolul 33. Procedura de audit

(1) Procedura de audit se efectuează în conformitate cu prezenta lege, standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit, precum și cu regulamentele, manualele și ghidurile Curții de Conturi elaborate în conformitate cu acestea.

(2) Dacă în procesul de audit se constată abateri de la prevederile legislației, acestea, precum și cauzele care au determinat producerea unor prejudicii, se comunică conducerii entității auditate, care este obligată să ia măsuri pentru recuperarea prejudiciului constat.

(3) Proiectul de raport al auditorului este prezentat, de către auditorul public responsabil de misiunea de audit, conducătorului entității auditate pentru comentarii (explicații). În cazul auditului financiar, entitatea auditată va prezenta, în mod obligatoriu, o declarație scrisă cu privire la constatările auditorului public asupra situațiilor financiare.

(4) Entitatea auditată prezintă echipei de audit, în termen de până la 15 zile lucrătoare de la primirea proiectului de raport al auditorului, comentariile (explicațiile) pe marginea acestuia, în formă scrisă, precum și documentele pe care le consideră relevante. În termen de 5 zile lucrătoare de la primirea acestor comentarii/documente, echipa de audit le examinează și informează entitatea auditată despre rezultatele examinării, acestea fiind reflectate succint în raportul final al auditorului. În cazul în care entitatea nu este de acord cu rezultatele examinării, aceasta prezintă în scris dezacordul, în termen de 3 zile lucrătoare, echipei de audit pentru a fi anexat la raportul final al auditorului.

(5) Documentele de lucru nu pot fi prezentate părților terțe, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Acestea vor fi păstrate în arhivă conform Legii nr. 880/1992 privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova și potrivit procedurilor stipulate în regulamentele Curții de Conturi.

Articolul 34. Rapoartele auditorului

(1) Rapoartele auditorului se referă la sfera de aplicare a auditului, includ constatările, opiniile și/sau concluziile auditorului, precum și, după caz, recomandările pentru aplicarea acțiunilor de remediere.

(2) Scopul rapoartelor auditorului este de a comunica rezultatele auditului părților interesate, autorităților competente și publicului larg. Rapoartele auditorului vor conține doar informații care au suport suficient și probe de audit adecvate obținute cu respectarea procedurilor stabilite.

(3) Forma și modalitatea de valorificare a rapoartelor auditorului se definesc în regulamentele Curții de Conturi.

(4) Curtea de Conturi este obligată să respecte regimul juridic al informațiilor atribuite la secretul de stat, comercial și al datelor cu caracter personal de care ia cunoștință la exercitarea atribuțiilor sale și să le comunice doar autorităților împuternicite.

Articolul 35. Controlul calității și asigurarea calității

În scopul eficientizării proceselor de audit și al îmbunătățirii rezultatelor auditului, în cadrul Curții de Conturi este stabilit un sistem de control al calității și de asigurare a calității.

Articolul 36. Drepturile și obligațiile entităților auditate

(1) Entitățile auditate au dreptul:

- a) să cunoască scopul auditului;
- b) să primească de la auditorul public informația despre cerințele actelor normative în vigoare referitoare la efectuarea auditului public;
- c) să primească de la auditorul public recomandări privind excluderea situațiilor și cauzelor ce au determinat apariția neregulilor constatate;
- d) să prezinte comentarii la proiectul de raport al auditorului și să propună modificări și completări la acesta.

(2) Entitățile auditate sînt obligate:

- a) să asigure accesul auditorilor publici pe teritoriul lor, în sediile sau în alte localuri ale lor și să le creeze condiții de lucru adecvate;
- b) să prezinte, la cererea auditorului public, actele, documentele, informațiile și bazele de date necesare într-un termen rezonabil, care nu va depăși limita stabilită de auditor;
- c) să prezinte, la cererea auditorului public, explicații verbale și scrise;
- d) să prezinte, în termen de pînă la 15 zile lucrătoare, comentariile (explicațiile), în scris, asupra proiectului de raport al auditorului, în care își vor exprima acordul sau dezacordul față de constatările și concluziile formulate de către auditorul public.

(3) Neexecutarea prevederilor alin. (2) lit. a) și b) se sancționează în temeiul Codului contravențional.

(4) În cazul neasigurării îndeplinirii obligațiilor prevăzute la alin. (2) de către conducerea entității auditate, președintele Curții de Conturi poate informa despre aceasta Parlamentul, Președintele Republicii Moldova, Guvernul sau organul deliberativ al administrației publice locale.

Articolul 37. Implementarea recomandărilor

(1) Entitățile auditate și alte instituții vizate în raportul auditorului sînt obligate, în termenul stabilit de către Curtea de Conturi, să raporteze despre implementarea recomandărilor din raportul auditorului sau despre motivele pentru care acestea nu au fost implementate.

(2) Curtea de Conturi stabilește termene concrete de raportare privind implementarea recomandărilor înaintate în funcție de complexitatea măsurilor ce urmează a fi luate întru implementarea acestora.

(3) Curtea de Conturi asigură monitorizarea implementării recomandărilor.

Capitolul IV

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 38. Dispoziții tranzitorii

(1) Membrii Curții de Conturi aflați în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi își exercită funcțiile până la expirarea termenului pentru care au fost numiți.

(2) Personalul Curții de Conturi cu atribuții de audit public aflat în funcție sau care va fi angajat până la expirarea termenului de 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi este în drept să efectueze în această perioadă misiuni de audit fără a fi certificat în domeniul auditului public extern.

(3) Misiunile de audit ale Curții de Conturi inițiate potrivit programului său anual de activitate, aprobat până la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor fi efectuate și finalizate în conformitate cu prevederile Legii Curții de Conturi nr. 261/2008.

(4) Curtea de Conturi:

a) în termen de 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va supune certificării personalul Curții de Conturi cu atribuții de audit public;

b) în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale în concordanță cu prezenta lege și va elabora regulamentele necesare punerii în aplicare a acesteia.

(5) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și va prezenta Parlamentului propuneri de modificare a legislației în vigoare în scopul asigurării compatibilității cu prezenta lege.

Articolul 39. Dispoziții finale

La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea Curții de Conturi nr. 261/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 237–240, art. 864), cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ANDRIAN CANDU

**Chișinău, 7 decembrie 2017.
Nr. 260.**